

Reisverslag Anton Klein

In het kader van het Internationaal Hulp Fonds voor vrijescholen beheer ik de portefeuille West-Europa en het Midden-Oosten. Het Internationaal Hulp Fonds (IHF) ondersteunt vrijescholen in het buitenland op uiteenlopende manieren zoals op financieel of pedagogisch gebied. Om de scholen en hun behoefte aan ondersteuning in kaart te brengen bezocht ik in maart zeven verschillende scholen in Spanje en Portugal.

Escola Vallgorguina, Vallgorguina, Spanje

Escola Vallgorguina is een lagere school, gelegen op 45 km ten noorden van Barcelona buiten het dorp Vallgorguina. Tussen heuvels en omgeven door bos ligt het schooltje, iets verborgen, langs de weg. De school is gevestigd in een mooi, oud, gebouw. De inventaris is schamel: een verzameling van oude tafeltjes en stoelen. De piano, die wordt gebruikt tijdens de euritmielessen, moet gereviseerd worden en is voorlopig niet bruikbaar.

Na een rondleiding door Marije Grommers, de euritmiedocente en mijn contactpersoon, maakte ik tijdens de vergadering kennis met het lerarencollege: jonge enthousiaste mensen die er alles aan doen om, onder de vaak moeilijke financiële en materiële omstandigheden, vanuit hun ideaal les te blijven geven. Tevens werd ik in de vergadering uitgenodigd, die in het teken stond van mijn bezoek. Er waren veel vragen en er was veel nieuwsgierigheid over en weer. Met de belofte de school nog een keer te bezoeken en dan wat langer te blijven om het dagelijkse schoolleven te proeven, nam ik afscheid.

Escola Rosa D'Abri1, Barcelona, Spanje

Vroeg in de morgen worstelde ik mij door de spits van Barcelona en kwam ik terecht in een kleine oase van rust, namelijk een kleuterschool in een buitenwijk van Barcelona. Kindertjes waren in de tuin aan het spelen, ouders aan het babbelen. Vier van de initiatiefnemers vertelden over de geschiedenis van de school: na verschillende verhuizingen hebben ze eindelijk een gebouw gevonden met een tuin. Er moeten echter nog aanpassingen gemaakt worden om aan de eisen van de overheid tegemoet te komen. Het gebouw ligt gunstig en is mooi, maar het meubilair is schaars. Ouders betalen veel schoolgeld, de huur is hoog en subsidie van de overheid is er niet, zoals bij vrijwel alle vrijescholen in Spanje.

Tretzevents, Barcelona, Spanje

Vrijeschool Tretzevents is een middelbare school opgericht in 2011. Het ligt in het Collserola Natural Park in Barcelona, schuin tegen een helling. De klaslokalen zijn gemaakt van containers en er is een kleine bibliotheek. De inrichting is uiterst sober. Juf Isabel Perez, mentor van de negende klas, leidde mij rond. We klommen van het ene lokaal naar het andere. Pubers hingen rond, waren aan het sporten of kregen Engelse les: "Simon says" was aan de orde. Het kost deze zeer idealistische leerkrachten de grootste moeite om de school draaiende te houden. Ook hier spelen de beperkte financiële middelen een grote rol. Barcelona is duur en alles moet van de ouderbijdrage betaald worden terwijl de eisen van de overheid streng zijn ten aanzien van de huisvesting. Nederlands vrijeschoolmeubilair is hier meer dan welkom.

Escuela Waldorf Alicante, Alicante, Spanje

De Escuela Waldorf Alicante heeft een kleuterschool en klas 1, 2 en 3 van de lagere school. De drie klassen van de lagere school zijn gevestigd in drie Yurds, met prachtige binnenruimtes! Deze school kende ik al en het was dan ook een hartelijk weerzien. Het is vorig jaar gelukt om een vrachtwagen met Nederlandse vrijeschoolmeubeltjes naar deze school te sturen, met hulp van het IHF die de transportkosten betaalde. En wat was het leuk om de Nederlandse tafeltjes en stoelen hier te zien! De leerkracht, Jesus Lopes, had tijd vrij gemaakt om het wel en wee van de school te bespreken. Met Mike Papageore, ouder van het eerste uur en verantwoordelijk voor de financiën, sprak ik lang over de toekomstplannen van Escuela Waldorf Alicante. Zeer gestructureerd en doordacht proberen ze de sociale driegering toe te passen in de schoolstructuur. Wat een dynamische school! Ieder jaar kopen ze een nieuwe Yurd voor de volgende klas, kosten zo rond de €22000,-. De lening hiervoor drukt zwaar op de begroting. Het IHF draagt iets bij aan de kosten, maar we zijn een vrij kleine organisatie met een bescheiden budget.

Escola Oliveira, Salema, Portugal

Escola Livre do Algarve “A Oliveira” ligt bij het vissersplaatsje Salema in het westelijk deel van de Algarve. Vanwege ruimtegebrek krijgen de kinderen les in een hoofdgebouw, of in de leslokalen gemaakt van een dubbele containers. De containerlokalen zijn zowel van buiten als van binnen omgetoverd tot echte leslokalen. Zowel de ouders als de leerkrachten hebben hier met enorme inzet aan gewerkt. De vergaderingen vinden meestal, wederom in verband met ruimtegebrek, plaats in het dorpscafeetje. Het Parcival College en specifiek Juf Pien, de praktische stroomklas en ik, hebben deze school geholpen door er tijdens de eindreis van deze klas een week te klussen. Een prachtig pedagogisch project met een superklas!

Lua de Sementes, Boliquime, Portugal

Het lijkt wel of er overal tegelijk schooltjes ontstaan vanuit de grote behoefte aan een visie waar de ontwikkeling van het kind centraal staat. Zo ontstond in 2012 ook “Lua de Sementes”, een boerderijschooltje in de buurt van het dorp Boliquime, eveneens in de Algarve. Lua de Sementes bestaat uit een kleuterklas en een eerste klas van de lagere school. Leerkrachten en ouders maken van de boerderij een echte vrijeschool met verschillende tuinen en onder andere een ezel. Een klein kinderparadijsje! Er is op dit moment een wachtlijst.

Jardim Waldorf da Amoreira, Amoreira, Portugal

Jardim Waldorf da Amoreira is nog zo een kinderparadijsje, ongeveer 80 kilometer ten noorden van Lissabon in Amoreira. Het biologisch verbouwen van groente gaat hand in hand met de kleuterschool. Zo krijgen de kleuters tussen de middag een gezonde warme maaltijd uit de tuinen waar ze dagelijks alles zien groeien en bloeien. Hoewel de reis inmiddels achter de rug is, zijn er genoeg andere bezigheden. In juli rijdt er een vrachtwagen met meubeltjes van Nederlandse vrijescholen naar Barcelona en misschien nog een vrachtwagen naar Portugal. Tevens komt er vanuit Nederland lerarenondersteuning voor verschillende vrijescholen in Spanje en Portugal. Ook zijn er verzoeken van vrijeschool-initiatieven in Italië en Marokko. In de herfst volgt een volgende reis om ook deze scholen te bezoeken.

Anton Klein

IHF-portefeuillehouder West-Europa en het Midden-Oosten

Voormalig docent van het Parcival College